

Kemppinen: Tekijänoikeuslaki on kohtuuton tehtävä kansanedustajille

15.9.2005 13:56 — Jaakko Kuivalainen

Oikeustieteen tohtori, professori **Jukka Kemppinen** arvelee, että tekijänoikeuslain valmistelijat yrittivät taiteilla EU-velvoitteiden ja terveen järjen välillä. Lopputulosta hän pitää teknisesti "erinomaisen epätydyttävänä".

Kemppinen on ollut asiantuntijana kuultavana sekä vuonna 2003 kaatuneen lakiesityksen että nykyisen esityksen valmistelussa. Kemppisen mukaan opetusministeriön työryhmän alkuperäinen lakiesitys oli vaikea, mutta uudemmassa versiosta tuli vieläkin vaikeaselkoisempi.

- Laki on teknisesti saamassa muodon, joka on erinomaisen epätydyttävä. Mahtaakohan sitä kukaan oikein osata soveltaa?

- Harras toive olisi se, että se pistettäisiin kokonaan uusiksi ja uudestaan työnalle. Tämän tyyppisissä hankkeissa on joissain EU-maissa onnistuttu, hän sanoo.

Kemppinen myöntää, että Suomella on vähän liikkumatilaa, koska laki perustuu suurimmaksi osaksi vanhaan EY-direktiiviin.

Taiteilua velvoitteiden ja järjen välillä

Direktiivin peruja on muun muassa suojattujen teosten yksityisen kopioinnin kieltävä pykälä. Lakiesityksessä puhutaan "tehokkaista teknisistä menetelmistä".

- Tehokas suojaus on jätetty vähän mielikuvien asteelle. Sanamuoto, joka esityksessä on nyt, on amatöörimäinen.

- Suojausten purkaminen omaan käyttöön esimerkiksi laillisesti ostettua levyä iPodiin siirrettäessä on niin pieni asia, että ei sen takia pitäisi tunkeutua ihmisen yksityisyyden alueelle, Kemppinen sanoo.

- Vaikutelmani on, että lain valmistajat yrittävät taiteilla EU-velvoitteen ja terveen järjen välillä. Eiköhän kysymys viime kädessä ole siitä, että lakiin halutaan roiskaista jotain sinne päin, ja

toivotaan, että käytäntö sen myöhemmin korjaisi.

Lainsäätäjän umpisolmu

Lakiesityksen mukaan suojauksien kiertokeinoja saa käyttää teosten saamiseksi nähtäville tai kuuluville, mutta kiertovälineitä- tai -ohjelmia ei saa levittää tai myydä.

- Siinä on lainsäätäjä vääntänyt itsensä loogiseen umpisolmuun, sanoo Kemppinen.

- Ei bisnestä hoideta valtion väliintulolla, vaan kilpailukykyisillä hinnoilla ja tuotteilla. Näyttää siltä että Applen iTunes ja sen mallin mukaan toimivat tuotteet ovat tehneet jo koko suojauskeskustelusta vanhanaikaisen.

Kirkkomusiikki vei huomion

Eduskuntaryhmät pohtivat torstaina, mitä kertaalleen eduskunnan puolesta lukkoon lyödyille laille pitäisi tehdä. Suuren valiokunnan puheenjohtaja **Jari Vilén** (kok.) sanoi tiistaina, että lain epäselvyyksien vuoksi suuri valiokunta harkitsee lain avaamista uudelleen.

Professori Kemppinen pitää tämän hetkistä tilannetta erikoisena.

- Lähes poikkeuksetta lakitekstin katsotaan tässä vaiheessa olevan kiinni.

Hän arvelee, että kysymys kirkkomuusikin teostomaksuista vei eduskunnan ja valiokuntien kaiken huomion ja samalla mahdollisti muiden ongelmien jäämisen lakiin.

Hatunnosto kansanedustajille

Kemppisen mukaan direktiivin velvoitteiden ja myöhästyneen aikataulun tuoman paineen lisäksi vaikeuskerrointa lisää tekijänoikeuskysymysten monimutkaisuus.

- Olen kuullut usean kansanedustajan sanovan, että tämä on vaikein lainsäädäntötehtävä, joka on tullut vastaan. Onhan tämä kohtuuton tehtävä kansanedustajalle, mutta kukapa muukaan sen ratkaisisi, sanoo Kemppinen.

- Tämä alue on sellainen on, ettei tätä myöskään ymmärretä normaalilla juristin koulutuksella. Voin vain nostaa hattua kansanedustajille. Useat tapaamani kansanedustajat tekevät parhaansa ymmärtääkseen asian ja pitääkseen yllä tervettä järkeä vaikeassa teknisessä sääntelyssä.

<http://www.digitoday.fi/tietoturva/2005/09/15/kemppinen-tekijänoikeuslaki-on-kohtuuton-tehtava-kansanedustajille/200515228/66>

